

Resum de l'activitat de la UPF el curs 2018-2019

Documentació per al Claustre
del 20 de novembre del 2019

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

Barcelona, novembre 2019

SUMARI

Introducció.....	p. 2
Docència.....	p. 3
Recerca.....	p. 7
Entorn i Projectió.....	p. 11
Comunitat.....	p. 14
Finançament i Governança.....	p. 20
Internacionalització.....	p. 23
Compromís Social i Igualtat.....	p. 27

***

<i>Annex. Llista de taules i gràfics.....</i>	<i>p. 32</i>
---	--------------

INTRODUCCIÓ

Durant el curs 2018-2019 s'han continuat desplegant els projectes anunciats en el marc de les passades eleccions a rector i que formen part d'aquest segon mandat.

Com que enguany el Claustre ordinari de la UPF se celebra al novembre del 2019; l'activitat docent, de recerca i de gestió desenvolupada al llarg del curs 2018-2019 ja ha quedat reflectida a la **Memòria del curs 2018-2019**, un recull exhaustiu de l'activitat i dels resultats assolits pels diferents àmbits i serveis de la Universitat durant aquest curs.

Amb tot, per propiciar un Claustre més dinàmic i facilitar la consulta d'actuacions, dades i indicadors, a continuació es presenten **les principals actuacions endegades per l'equip de govern des del darrer claustre**, celebrat al novembre del 2018, com a part de l'informe preceptiu del rector al Claustre.

Aquest document segueix **l'estructura del Pla estratègic 2016-2025**.

DOCÈNCIA

En l'àmbit de la **docència**, el **projecte EDvolució** defineix el nou model educatiu de la UPF amb què la Universitat abordarà els nous reptes de coneixement i aprenentatge i dotarà els estudiants de les eines necessàries per encarar els reptes futurs.

Durant aquest curs s'ha tancat una primera fase de discussió amb els participants del projecte al voltant de tres temàtiques que concerneixen al rol del professor: (1) desenvolupament professional, acompanyament i formació, (2) còmput de dedicació docent, i (3) qualitat de la docència. Aquests tres aspectes complementen les àrees temàtiques desenvolupades durant el segon i tercer trimestre acadèmics del 2018: (1) Formats educatius, (2) Arquitectura d'aprenentatge, (3) Acompanyament a l'estudiant, i (4) Espais i recursos. A les sessions de treball, es va poder comptar amb les presentacions de persones expertes en cada àmbit i es van dedicar dues jornades a exposar resultats. Cada grup va elaborar un document com resultat del debat sobre les diferents temàtiques.

En paral·lel, la **Thinkató**, un esdeveniment orientat als estudiants de secundària i batxillerat, ha permès contrastar les opinions d'aquests sobre la universitat del futur i el nostre model educatiu amb els resultats d'EDvolució.

Properament es transferirà a les **Unitats de Coordinació Acadèmica (UCA)** el document amb el recull de propostes que han presentat tots els grups de treball a fi que traslladin el debat als seus propis departaments, elaborin el seu propi Projecte EDvolució particular de la seva UCA, i facin el retorn d'aquells aspectes que prioritzaran de cara a una fase d'implementació a partir de l'any 2020. Aquest document consensuat pels grups de treball ha estat també compartit amb tota la comunitat universitària per tal de rebre també retroalimentació i suggeriments. A finals de curs s'espera poder tenir un document final amb l'expressió dels valors i principis del model educatiu EDvolució i un conjunt de propostes concretes prioritàries, tant a nivell general de tota la universitat, com a nivell particular de cada UCA.

Seguint amb l'estratègia **d'innovació en la docència**, la Universitat continua desplegant programes especials que tracten d'adaptar-se a les necessitats dels seus estudiants. Així, aquest curs s'han reforçat els **mínors**, ampliant l'oferta

inicial de dos a dotze cursos (a banda dels mínors específics pels estudiants de Grau Obert ja existents) i se n'ha modificat la normativa perquè també puguin participar-hi els alumni i els estudiants dels darrers cursos. En el cas de la **formació transversal de lliure elecció**, s'ha incrementat l'oferta a 163 assignatures obtenint un total de 223 matrícules a les assignatures (60 més que l'anterior). Així mateix, 540 estudiants han participat en algun dels 26 cursos del **Campus Júnior**, un programa adreçat a estudiants de secundària de tercer i quart, batxillerat i cicles formatius que, durant els mesos de juliol i setembre, els permet tenir un primer contacte amb la Universitat.

Pel que fa a l'**oferta d'estudis**, d'aquest curs destaca la posada en marxa del Grau en Tecnologies Industrials i Anàlisi Econòmica (conjuntament amb la UPC) i l'aprovació del programa especial Law-Dret amb King's College que començarà a Londres el curs 2019-2020.

Així mateix, s'han fet els treballs previs necessaris per a la programació d'un nou **grau de Medicina ofert únicament per la UPF** i que tindria l'Hospital del Mar com a centre hospitalari de referència. Pel que fa als estudis de Medicina que actualment s'ofereixen conjuntament amb la UAB, prosseguiran amb normalitat mentre no es programin aquests nous estudis i s'està parlant amb la UAB sobre el seu futur.

L'oferta de titulacions es troba resumida a la taula 1.

Taula 1. Oferta UPF i Grup UPF (curs 2018-2019)

	UPF			GRUP UPF			TOTAL
	Exclusius	Interuniversitaris		Exclusius	Interuniversitaris		
		Coordinat	Participat		Coordinat	Participat	
Grau	21	2	1	17	1	0	42
Màster Universitari	25	7	16	18	7	0	73
Doctorat	9	0	0	0	0	0	9
Total	55	9	17	35	8	0	125

D'altra banda, la Universitat continua amb el **procés d'acreditació** de totes les titulacions pròpies i de centres adscrits. Els nou programes de doctorat han estat avaluats favorablement durant aquest curs (sis dels quals, a més, han obtingut

una valoració d'excel·lència) i s'han rebut també els informes definitius d'acreditació de 12 titulacions més, totes acreditades favorablement.

En total, la UPF ha acreditat 84 titulacions, 53 de centres propis i 31 de centres adscrits. De les titulacions de centres integrats, més de la meitat (53%) han obtingut la qualificació d'excel·lència i la UPF ha estat la universitat amb un percentatge més alt de titulacions acreditades amb excel·lència de les universitats catalanes (58% dels graus, 44% dels màsters i 67% dels doctorats).

Amb la finalitat d'equiparar la qualitat de les titulacions oficials i estudis propis i assegurar la coherència de l'oferta formativa, al maig del 2018 es va aprovar la **normativa d'estudis propis** de la Universitat, que permetrà establir uns procediments objectius de gestió tant pels centres integrats com pels centres adscrits. Aquests procediments han de permetre respondre de manera àgil a les demandes de formació acadèmica o professional.

Per altra banda, destaca l'increment global de la **demanda** dels estudis de grau de la UPF que, en el 82% dels casos, ha superat l'oferta. De fet, la ràtio oferta/demanda en primera preferència es manté a l'alça amb més de dues peticions per plaça oferta. També el nivell dels estudiants de nou accés es manté a l'alça (un 16% hi accedeix amb matrícula d'honor al batxillerat), fet que influeix en nombrosos indicadors de qualitat docent (com la taxa de graduació o la taxa de rendiment), que situen la UPF al capdavant del sistema català.

Finalment, en l'àmbit de les **llengües**, el nou portal "Les llengües a la UPF" recull totes les activitats endegades per la Universitat en aquest camp: formació, acreditació i serveis lingüístics, però també la política lingüística de la Universitat (institucional i de centres, amb accés a memòries i informes), les activitats de la Càtedra Pompeu Fabra¹ i informació qualitativa sobre ajuts i premis per al foment de les llengües.

Pel que fa a la **formació en català**, es manté l'increment en la demanda (5,8%), el creixement de la participació dels estudiants Erasmus (199 van realitzar cursos de llengua catalana) i la consolidació del Catalan Landing Program. Amb 210 inscrits, aquest programa d'acollida iniciat el curs anterior, es consolida com una oferta atractiva que, en només dues setmanes, vol preparar els estudiants no catalanoparlants de màster i de doctorat perquè puguin començar els seus estudis a la UPF en condicions òptimes. Així, el programa ofereix un pack d'acollida

---

¹ La informació de la Càtedra es troba resumida dins de l'eix Entorn i Projectió.

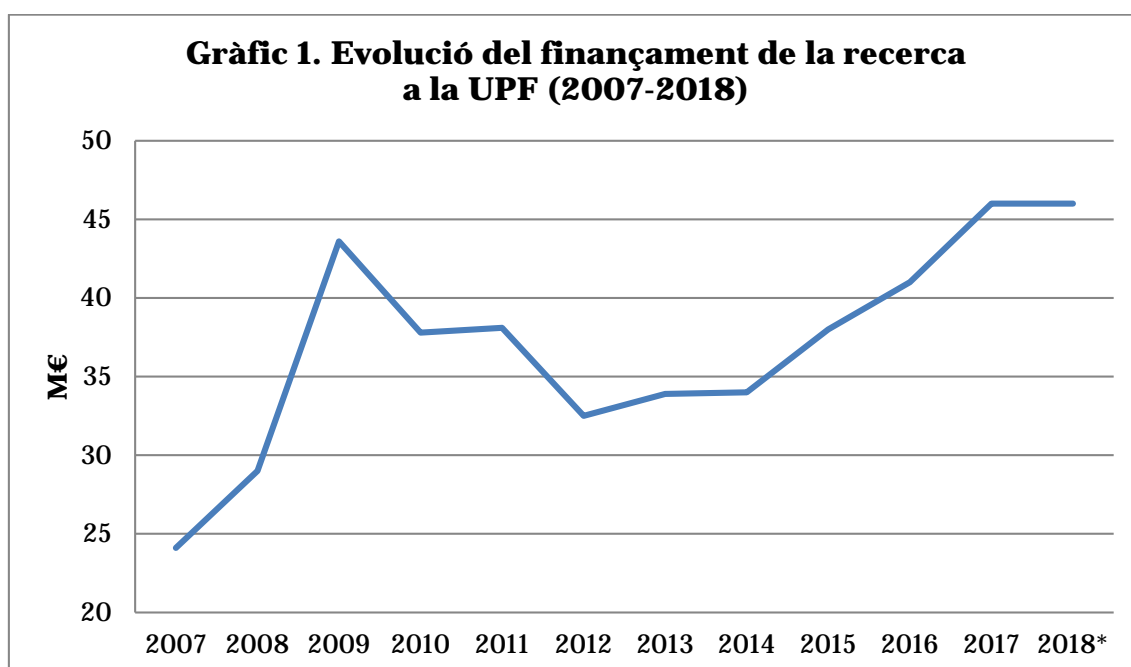
expres que inclou un curs de cultura i un altre de llengua molt sintètics i pràctics (Catalan Language Survival Kit i Catalan Culture Survival Kit), un pack d'aprofundiment de la cultura catalana (A Quick Glance At Catalonia i What Else Should I Know About Catalan Culture) i un curs intensiu de llengua catalana (Starting Catalan, nivell A1 MEQR).

Pel que fa a les **terceres llengües**, Idiomes UPF ha format en idiomes a més de 2.100 persones (de les quals, un 75% són estudiants de grau a la mateixa Universitat) i ha realitzat 3.400 proves lingüístiques de diagnosi o acreditació. Així mateix, la Universitat continua apostant decididament pel plurilingüisme amb iniciatives com el Mínor en plurilingüisme, el Campus Plurilingüe UPF d'estiu (amb 182 inscrits als diferents cursos que s'ofereixen, dels quals la meitat són UPF i la resta públic extern) o el disseny del programa Roaming, Llengües per a la Mobilitat, un curs adreçat als estudiants de mobilitat sortint de la UPF per tal que prenguin consciència dels valors de la interculturalitat i el plurilingüisme.

Finalment, i pel que fa a la formació específica per als treballadors de la Universitat, 176 professors s'han format en algun idioma (essencialment en anglès però també en alemany o català) i 73 PAS ho han fet en anglès.

RECERCA

L'activitat investigadora a la Universitat Pompeu Fabra manté el seu dinamisme i bons resultats en el curs 2018-2019. El finançament obtingut per a **recerca i innovació** l'any 2018 s'ha situat en 40,6 milions d'euros. Si, a més, es té en compte la convocatòria 2018 de projectes I+D dels programes "Retos" i "Generación de conocimiento", que es va resoldre, amb retard, a la primavera de 2019, s'assoleix un finançament global proper als 46 milions d'euros, xifra anàloga a l'aconseguida l'any 2017, com mostra el gràfic 1.

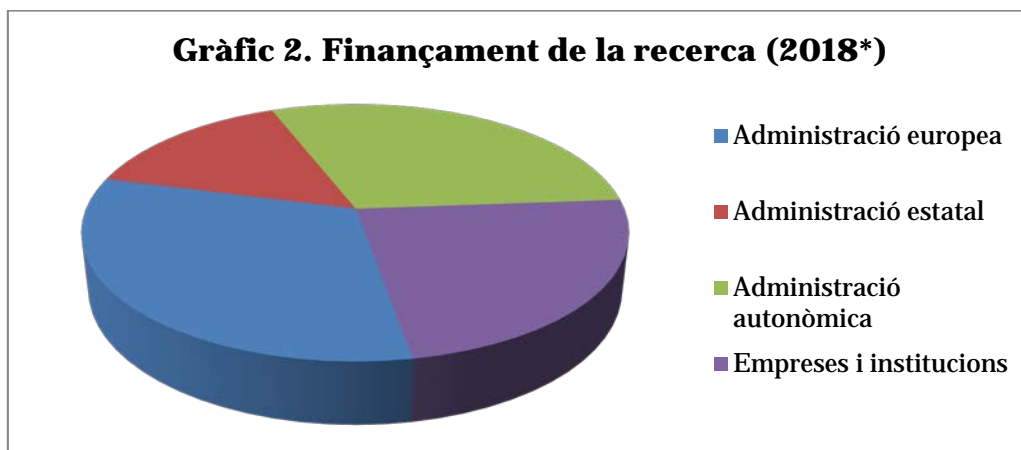
(*). Inclou els resultats de la convocatòria estatal I+D 2018, resolta el 2019

Europa continua sent la principal font d'ingressos per a la recerca i, malgrat la seva mida, la Universitat manté excel·lents resultats en la captació de fons competitiu. En valors absoluts, la UPF ocupa el tercer lloc entre les universitats espanyoles en captació de fons del programa H2020 i manté la primera posició en finançament provinent de l'**European Research Council** (ERC).

D'aquest curs destaca també l'increment del finançament provinent de l'administració catalana, gràcies a l'obtenció d'un projecte FEDER per a la valorització de resultats i a la resolució de la convocatòria de suport a grups de recerca (SGR), com mostra el gràfic 2. També són positius els resultats en el programa ICREA Acadèmia, amb 6 guardons obtinguts

Gràfic 2. Finançament de la recerca (2018*)

(*) No inclou els resultats de la convocatòria estatal I+D 2018, resolta el 2019

La **incorporació d'investigadors** s'ha vehiculat amb èxit a través de convocatòries competitives, com ICREA Senior (4), Ramón y Cajal (3), Juan de la Cierva (8) i Beatriu de Pinós (7). A aquestes, cal sumar-hi els programes endegats per altres institucions. La Fundació "la Caixa", per exemple, ha posat en marxa el programa Junior Leader adreçat a postdocs (la UPF ha obtingut 4 ajuts) i manté el programa INPhINIT per a investigadors predoctorals de centres Severo Ochoa i María de Maeztu (la UPF ha obtingut 7 ajuts).

En paral·lel, s'ha continuat desplegant el **Programa de Captació de Talent 'La Caixa-UPF'** per fer possible la incorporació de nou personal (siguin sèniors o júniors) amb una trajectòria científica excel·lent. El programa contempla incorporar deu investigadors en el període 2016-2022 i compta amb un compromís de cofinançament de la Fundació 'La Caixa' per import d'1,1 milions d'euros. Durant 2018-2019 s'hi han incorporat tres investigadors (CEXS, TIC i Humanitats) i s'ha llançat una convocatòria per incorporar-hi dos investigadors més, dels departaments de Ciències Polítiques i Socials i de Dret.

El compromís institucional amb la recerca es mostra també a través del **Pla de Mesures de Suport a la Recerca (PdM)**, per cofinançar les activitats de recerca dels departaments, centres específics, unitats i grups de recerca de la Universitat. El PdM del 2018 es va dotar amb 2 milions d'euros, igual que l'any anterior, obtinguts enterament del cànon generat per la pròpia activitat investigadora. A més del PdM, el cànon de recerca també es destina a cofinançar altres actuacions institucionals de recerca com el ja esmentat Pla de Captació de Talent, el Programa UPFellows i el programa de PhD, posat en marxa el curs 2017-2018.

Pel que fa al **repositori institucional**, es consolida com a eina de difusió en obert dels continguts acadèmics i científics de la UPF: actualment ja aplega més de 19.000 documents (en tota la seva tipologia: articles, contribucions a congressos, llibres, working papers, datasets, etc.). Així mateix, continua l'augment de la **publicació científica de la UPF en obert**: de les publicacions generades per la Universitat i recollides a Web of Science i Scopus el 2018, un 67% es va publicar amb accés obert (quatre punts més que l'any 2017). Pel que fa a les **tesis**, a principis d'any la UPF va publicar la tesi número 2.000 en accés obert a TDX (Tesis Doctorals en Xarxa), que recull prop de 30.000 tesis doctorals llegides a les universitats de Catalunya. A la UPF, el 95% de les tesis llegides a des del 2013 es poden consultar en accés obert.

En l'àmbit del **doctorat**, el nombre de tesis i la seva internacionalització es consoliden a l'alça (209 tesis llegides, de les quals un 69% són en anglès). Aquest curs també s'ha dut a terme la 5a edició de la competició Rin4', on 26 estudiants de doctorat de la UPF han presentat la seva recerca en quatre minuts davant d'un auditori. Com en l'any anterior, el guanyador de la competició també ha guanyat la final de les universitats catalanes, convocada per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació. Alhora, es continua incentivant la transferència de coneixement al sector productiu amb l'obtenció, aquest curs, de tres ajuts del Pla de Doctorats Industrials de la Generalitat de Catalunya, fet que incrementa fins a 30 el nombre total de beques atorgades per aquest programa des del 2013.

En l'àmbit de la innovació i la transferència el curs 2018-2019 ha vist un increment de l'activitat i en resultats fruit tant de la qualitat de la recerca que es fa a la UPF com de la voluntat dels investigadors de transferir resultats a la societat. Per impulsar aquesta dinàmica innovadora, la Universitat s'ha dotat d'instruments com la Unitat d'Innovació - *UPF Business Shuttle* i UPF Ventures, una *start-up* participada al 100% per la Universitat, que han treballat de manera coordinada en diversos dels processos i assoliments que es detallen en els paràgrafs següents.

Aquest curs s'han identificat 20 noves tecnologies i coneixements susceptibles de ser comercialitzades i s'han presentat 2 noves patents prioritàries i 15 sol·licituds de PCT i/o extensió. Pel que fa a la valorització de resultats, la Universitat ha intensificat la participació en diferents convocatòries i ha obtingut finançament públic per valor de 420.000 euros. A més, cal destacar l'obtenció del projecte "UPF-Valora Horitzó 2025", dotat amb 2,2 milions d'euros, a la convocatòria de la

Secretaria d'Universitats i Recerca per a finançar la realització de projectes de les unitats de valorització i transferència de les universitats catalanes.

Una de les actuacions d'aquest projecte ha estat la posada en marxa de INNOValora, el primer programa de la UPF que dóna suport a la recerca traslacional i projectes de prova de concepte basats en recerca pròpia. La primera convocatòria ha comptat amb un pressupost de 150.000 euros, amb un màxim finançament per projecte de 30.000 euros. Van resultar finançats cinc projectes, dos del Departament de Tecnologies de la Informació i les Comunicacions i tres del Departament de Ciències Experimentals i de la Salut.

En el camp de la comercialització, la UPF ha signat prop de 160 contractes amb empreses i institucions, 10 llicències de tecnologies, amb un retorn global de 3,9 milions d'euros. També han estat aprovades pel Consell de Govern dos projectes de creació de *spin-offs*: Bioinspired Materials SL (BIOM), que desenvoluparà una tecnologia per fer síntesi biològica de molècules adhesives lliures de formaldehid a partir de purins, i Miwendo Solutions SL, que desenvolupa un dispositiu mèdic accessori per integrar tecnologies de microones a la colonoscòpia convencional. Aquestes iniciatives s'han beneficiat del programa Investment Readiness: activitats de preparació per a la inversió per fer créixer projectes fins a la creació d'una empresa tecnològica, incloent-hi assessorament especialitzat i jornades personalitzades amb inversors.

Pel que fa a **l'emprenedoria**, s'han desenvolupat activitats de formació i sensibilització entre les que destaquen el cicle de conferències *Tardes d'Emprenedoria UPF Business Shuttle*, la tercera edició del Programa Explorer (abans Yuzz "*Jóvenes Emprendedores*") organitzat conjuntament amb el Centro Internacional Santander Emprendimiento (CISE) i la quarta edició d'UPF Startup Showcase, que posa en contacte els principals inversors i acceleradores amb *start-ups* vinculades a la UPF. Pel que fa al viver de Barcelona Activa Almogàvers Business Factory, en el qual la Universitat, des del juny del 2011, gestiona una planta, aquest 2018, s'han incubat cinc empreses (quatre *start-ups* i una *spin-off*) que han ocupat 59 treballadors i han facturat 1.816.650 euro.

ENTORN I PROJECCIÓ

La **cultura** és un element central per a aquest equip de govern.

Al febrer, la Universitat va investir **doctora honoris causa** Maria João Pires, reconeixent així la seva contribució al món de la música com una de les pianistes i intèrprets de música clàssica més destacades però, també, la seva contribució a una forma de pedagogia musical més integral, fortament arrelada en valors i amb objectius d'integració social de persones desfavorides. Pires esdevé la tercera dona que és investida doctora honoris causa per la UPF, després de Michelle Bachelet i de Dorcas Muthoni.

La **Càtedra Pompeu Fabra**, creada amb l'objectiu de fer més explícit el compromís de la UPF amb la catalanitat i de donar visibilitat a les activitats de promoció de la llengua i la cultura catalanes que es duen a terme a la Universitat, ha continuat la seva activitat aquest curs, promovent nombroses activitats a l'entorn de tres eixos: 1) La promoció del coneixement i de l'ús de la llengua catalana en la docència i per part dels estudiants²; 2) La producció de recursos de suport a l'aprenentatge i a la millora de la qualitat lingüística (on destaca la segona edició del MOOC "Getting to know Catalonia"); i 3) La dinamització i promoció de l'ús del català i extensió cultural (mitjançant l'organització i participació en congressos, jornades i altres accions, moltes en col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans).

En paral·lel, la Universitat ha ampliat el seu patrimoni bibliogràfic i documental amb **inestimables donacions**, com els arxius personals de Xavier Rubert de Ventós, Josep Fontana i Josep Maria Font i Rius. Es tracta de col·leccions especials, singulars i de gran interès per als estudiosos. En un àmbit més ampli, la Universitat continua donant a conèixer el seu patrimoni artístic i cultural amb nombroses iniciatives, tals com **l'UPF Art Track**.

Continuant amb la tasca de **projecció** de la Universitat, destaquen la realització de la quarta edició dels Diàlegs Humanístics; l'organització d'UPFeina (la Fira d'Ocupació de la Universitat que enguany ha comptat prop de setanta empreses i *start-ups*, entitats del tercer sector i institucions); o la celebració de l'acte de graduació de la 26a. promoció de la UPF, que va reunir més de 2.200 estudiants, a més d'amics i familiars. Totes aquestes activitats compten amb el suport del

---

² Per a més informació, consulteu l'apartat de llengües, dins de l'eix Docència

Consell Social, òrgan que treballa per acostar la tasca de la Universitat a la societat. Així mateix, i pel que fa a la **projecció internacional**, la Universitat ha consolidat la seva posició en diversos rànquings de referència, com per exemple Times Higher Education, on la UPF se situa com la 143a. millor universitat del món, 60a. d'Europa i primera d'Espanya i millora, específicament, en els àmbits de recerca, internacionalització i transferència, i continua destacant en citacions. En l'àmbit estatal, la UPF és manté com la primera universitat de l'Estat des del 2013, segons l'U-ranking 2019, una classificació elaborada per al Fundació BBVA i l'IVIE (Instituto Valenciano de Investigaciones Económicas).

En l'àmbit de la **comunicació**, la revista institucional 360upf ha estat guardonada pel Col·legi de Periodistes i per EUPRIO (Higher education communicators in Europe), l'associació europea de referència en comunicació universitària, i s'ha treballat en el desplegament del nou Campus Global, que ha entrat en funcionament al setembre del 2018.

Finalment, i pel que fa als projectes institucionals, s'ha posat en marxa la iniciativa **Benestar Planetari**. Endegat el 2018, el projecte neix amb l'objectiu de cercar solucions als problemes globals i complexos del planeta que tenen incidència sobre el benestar i la qualitat de vida de les persones, des del marc d'una perspectiva multi i interdisciplinària. Aquest curs, s'han posat en marxa les següents actuacions lligades a aquest projecte:

– **Declaració institucional d'emergència climàtica**

El 15 de maig, en el marc del **segon plenari de la iniciativa sobre el Benestar Planetari**, el rector Jaume Casals va fer pública aquesta declaració, que palesa el compromís de la Universitat amb aquest problema d'abast global. La sessió també va comptar amb la conferència de Howard Frumkin, director del programa *Our Planet, Our Health*, del Wellcome Trust de Londres, sobre la salut planetària i la presentació pública de la convocatòria per a projectes de recerca vinculats al Benestar Planetari.

Donant continuïtat a la iniciativa, al setembre del 2019 la Universitat va crear l'espai web **Emergència Climàtica**³, que recull les mesures i accions específiques que endegades per pal·liar l'impacte de la petjada ecològica de la UPF.

– **1a. convocatòria de projectes de recerca en Benestar Planetari**

---

³ Vegeu <https://www.upf.edu/web/wellbeing/emergencia-climatica>

La convocatòria va concedir catorze ajuts, per valor de 84.431 euros, d'un total de 73 propostes presentades. Les accions seleccionades buscaven, d'una banda, promoure la investigació multidisciplinària a l'entorn del concepte de benestar planetari i, de l'altra, donar suport a una nova generació d'acadèmics que volguessin orientar la seva investigació al voltant d'aquest repte.

– **Organització de la I Jornada en Benestar Planetari**

Coincidint amb el Dia Mundial del Medi Ambient, el Centre d'Estudis sobre Sostenibilitat va organitzar aquesta sessió, que va comptar amb una ponència inaugural a càrrec de Sara Pizzinato, patrona de la Fundación Renovables, i de Josep M. Antó, un dels coordinadors del projecte Benestar Planetari. La sessió va incloure dues taules rodones que van abordar la tasca que es realitza a les universitats, i específicament a la UPF, a l'entorn del Benestar Planetari.

– **Diàleg Humanístic a l'entorn del Benestar Planetari**

La tercera edició del cicle Diàlegs Humanístics, en què dos experts conversen sobre un tema d'actualitat, va comptar amb Ricard Solé, físic, biòleg i investigador ICREA a la UPF, i Josep Maria Antó, director científic de l'Institut de Salut Global de Barcelona, que van conversar sobre el projecte Benestar Planetari.

– **I Concurs de Pòsters sobre Benestar Planetari**

El Centre d'Estudis sobre Sostenibilitat va convocar aquest concurs adreçat a estudiants de grau, de màster o de doctorat de qualsevol universitat. Els pòsters podien reflectir qualsevol idea, experiència o treball en qualsevol àrea de Benestar Planetari, especialment en aquelles alineades amb els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (Nacions Unides). Els guanyadors es van donar a conèixer durant la I Jornada sobre Benestar Planetari.

– **Convocatòria per als millors TFG i TFM en Benestar Planetari**

Amb l'objectiu de reconèixer els treballs de grau i de postgrau en estudis sobre Benestar Planetari realitzats, la Universitat ha creat aquests premis, dotats amb 1.000 euros per modalitat, i cofinançats per la càtedra UNESCO de Cicle de Vida i Canvi Climàtic ESCI-UPF i per la Barcelona School of Management-UPF.

Totes aquestes actuacions estan recollides a la **web de Benestar Planetari**⁴ que la UPF ha creat a l'efecte.

⁴ Vegeu <https://www.upf.edu/web/wellbeing/>

COMUNITAT

La dimensió de la comunitat UPF s'ha mantingut estable, com mostra la taula 2, en un curs en què, més enllà la contenció de la despesa, s'ha fet un esforç per convocar nous concursos de captació, estabilització i promoció de PDI i de PAS.

Taula 2. Dimensions UPF (curs 2018-2019)

Grau	10.443 estudiants (Grup UPF: 15.884 estudiants)
Màster universitari	1.158 estudiants (Grup UPF: 3.256 estudiants)
Màster propi	810 estudiants
Doctorat	1.286 estudiants
Nous alumni	2.766 graduats (grau i màster)
PDI ETC*	526 professors
PDI permanent	308 professors
PAS	694 treballadors

*ETC = Equivalent a temps complet

Pel que fa al **PDI**, s'han resolt nous concursos de catedràtic (8, dels quals quatre places corresponen al cos docent de funcionaris i les altres quatre, a la categoria de catedràtic contractat, del règim laboral) i de professor agregat (8), fet que dóna compliment a la taxa de reposició prevista per a l'any 2018, determinada per les jubilacions i les baixes de l'any anterior

També s'ha treballat estretament amb els caps d'UCA per establir una previsió de contractació per al període 2019-2023 que inclogui: 1) les promocions, 2) les places d'estabilització que es podran convocar a concurs durant els pròxims cinc anys (tenint en compte les baixes que es pugin produir al llarg d'aquest període, juntament amb les previsions pressupostàries de cadascun dels anys) i 3) la incorporació de nous professors *tenure-track*, consolidant el model de carrera acadèmica aprovat l'any 2016.

Finalment, destacar que la Universitat ha fet un esforç molt important per aplicar el nou Estatut del Personal Investigador Predoctoral en Formació, especialment actualitzant els salaris, malgrat la negativa, tant del Ministeri com de la Secretaria d'Universitats i Recerca, de transferir a la universitat els recursos necessaris en el cas de places cofinançades.

Taula 3. PDI i personal acadèmic en formació per categories i sexe (curs 2018-2019)

	Total	Dones	Homes
Professorat permanent (catedràtics, professors titulars, agregats...)	308	91	217
Professorat en vies de permanència (<i>tenure-track</i> , lectors Serra Húnter...)	63	28	35
Professorat temporal a TC (postdocs, lectors, visitants)	54	30	24
Associats	474	205	269
Emèrits	27	8	19
Investigadors (ICREA, Ramon y Cajal, Juan de la Cierva, Marie Curie...)	241	99	142
Personal acadèmic en formació	440	226	214
Total	1607	687	920

Pel que fa a la política de **PAS**, malgrat la contenció de la despesa, la Universitat continua treballant a l'entorn de tres grans línies d'actuació:

- 1) l'estabilització de les persones interines o laborals temporals;
- 2) la consolidació dels funcionaris de carrera o laborals fixos en els llocs que ocupen amb adscripció provisional; i
- 3) la promoció i la mobilitat del personal, per fomentar la carrera professional del PAS, un model emmarcat en un sistema de gestió basat en les competències.

Específicament, pel que fa a l'**estabilització**, el nou marc legal (especialment les Lleis de pressupostos generals de l'Estat del 2017 i del 2018) ha permès aprovar dues taxes addicionals (185 places), que sumades a les taxes de reposició (27 places), permetrà convocar 212 places de nou ingrés abans del 2021, de les quals el 73% donaran accés a les escales de funcionari. Pel que fa a la consolidació i a la promoció, s'han convocat 90 places de PAS funcionari i laboral.

Per desenvolupar aquests processos extraordinaris s'ha signat un pacte amb els representats dels treballadors atenent a l'especificitat d'aquests processos que tenen per objectiu reduir la temporalitat del PAS.

En el marc de la **negociació col·lectiva**, s'ha continuat treballant per aprofundir en qüestions vinculades a la igualtat, la formació, les condicions de treball i la conciliació. En aquest sentit, convé destacar la consolidació del **teletreball** que, amb un total de 171 persones adherides (39 més que el curs passat), esdevé una modalitat més d'organització del treball i de prestació horària.

Pel que fa al **Pla de Formació 2019**, s'han dut a terme 327 accions formatives, posant èmfasi en el desenvolupament de les competències personals del personal de la Universitat, més enllà de les competències tècniques.

La taula 4 mostra la situació actual del PAS segons relació laboral i sexe.

Taula 4. PAS per relació laboral i sexe (curs 2018-2019)

	Homes	Dones	Total
Eventual	6	7	13
Funcionari de carrera	67	227	294
Funcionari interí	37	118	155
Laboral fix	66	44	110
Laboral eventual	24	25	49
Funcionari interí no estructural	11	16	27
Laboral eventual no estructural	19	27	46
Total	230	464	694

Pel que fa a les **Unitats de Gestió i Administració (UGA)**, s'han dut a terme els processos de selecció de coordinadors (A2-18) i d'administratius qualificats (C1-20), que conjuntament amb els vuit caps d'UGA seleccionats el curs anterior, consoliden la plantilla de les UGA.

Pel que fa a la **Relació de Llocs de Treball (RLT)**, a partir de l'1 de gener del 2019, els nomenaments dels funcionaris interins i els contractes temporals del personal laboral s'han convertit en interinitat i sense data final prevista, fins a la cobertura de la plaça per convocatòries de concurs o oposició; amb la voluntat de la UPF de crear places a la RLT amb funcions que hagin esdevingut estructurals.

Pel que fa a l'àmbit dels processos, cal destacar el desenvolupament de l'apartat d'indicadors del **Gestor del Mapa de Processos (GMP)**, que permet introduir i consultar de manera àgil la informació dels indicadors associats als processos de gestió. En conjunt, conté un total de 966 processos operatius actius de tercer nivell, dels quals 305 estan diagramats (32% del total)

Finalment, en relació amb la **prevenció de riscos laborals**, durant aquest curs, s'ha continuat impulsant una cultura preventiva que afavoreixi els entorns de treball segurs i agradables.

Pel que fa als estudiants, la Universitat està desplegant el **projecte UPForward** amb l'objectiu d'establir-hi un model de relació més proper, que doni una

resposta més àgil i eficient a les seves demandes, dins i fora de l'aula. Emmarcat en aquest, el **projecte SIE-UPF** ha posat en marxa una nova Guia de l'Estudiant, un portal web que aglutina en un únic lloc i de manera més àgil i entenedora totes les activitats i serveis que la UPF posa a l'abast dels estudiants de la UPF. També en la línia d'apropar els serveis al conjunt d'estudiants, el Servei d'Alumni s'ha traslladat al Campus de la Ciutadella i s'han donat les primeres passes cap a la creació d'un espai-servei per a la prestació integrada de serveis a estudiants que té prevista la seva entrada en funcionament al llarg de l'any 2020. Aquesta darrera actuació se situa en la mateixa línia que l'habilitació de nous espais –dos despatxos, un magatzem i una sala de reunions– per al Consell d'estudiants i les associacions estudiantils al llarg de la primavera de 2019. En paral·lel, després d'elaborar el mapa de reptes i oportunitats amb l'ajuda de la majoria dels serveis de la universitat, el **projecte GURU-CRM** ha definit el pla estratègic pels propers anys i ja ha fet les primeres passes en el camí cap a la seva implementació. Aquesta darrera gira al voltant de tres eixos principals (gestió de dades, informació, i atenció i servei) i catorze accions prioritàries.

Específicament en l'àmbit de la **representació dels estudiants**, el Consell d'Estudiants (CEUPF) ha mantingut la seva activitat, on destaca l'organització del Mercat Solidari, la recaptació del qual es va destinar al programa d'Ajuts a l'estudi de la comunitat UPF ⁵, i la publicació trimestral de la revista *Àgora*. Pel que fa a les eleccions a delegats, la participació ha experimentat una lleu davallada (7 punts per sota, en relació amb l'any passat) i 157 candidats.

En l'àmbit de la **cultura i els esports**, s'han continuat impulsant noves propostes i activitats adreçades als estudiants i a la comunitat universitària en general. Cal destacar l'activitat "El Maria Canals porta cua", amb la instal·lació d'un piano de cua a cadascun dels tres campus, i la UNIRUN, la cursa de les universitats catalanes, amb la participació de 438 corredors UPF, 236 homes i 202 dones. També es continua donant **suport a les activitats organitzades pels mateixos estudiants** (366 activitats aquest curs, entre les quals destaca la Festa Major, una de les més populars i significatives) i per les seves associacions (amb una subvenció total de 14.000 euros perquè duguin a terme els seus projectes i de la qual, aquest curs, s'han beneficiat 29 associacions).

Finalment, en un curs en què, en el marc del projecte EdVolució, també s'ha debatut a l'entorn de les competències per al mercat de treball, la Universitat ha continuat promovent la **transició entre l'etapa de formació acadèmica**

---

⁵ La informació sobre ajudes es troba resumida al final d'aquest apartat.

dels seus estudiants i graduats i el món laboral a través de diverses eines com són un servei d'orientació professional personalitzat, un programa de desenvolupament de competències (Skills UPF), la ja mencionada UPFeina i la gestió d'una borsa de treball i de les pràctiques externes en empreses i/o institucions.

Pel que fa a les **pràctiques**, la UPF dóna el mateix tractament a aquestes amb independència de si són curriculars (figuren als plans d'estudis) o no (amb caràcter voluntari). Durant aquest curs, els estudiants de la UPF (grau, màster i doctorat) han fet 3.523 estades de pràctiques en 1.283 empreses i institucions. D'aquestes pràctiques, un 44% han estat extracurriculars i un 56% curriculars.

La Universitat vetlla perquè aquestes tinguin la qualitat adequada i el reconeixement que es mereixen. Així, al setembre del 2017 va entrar en vigor la modificació de l'import de l'ajut mínim a l'estudi que rep l'estudiant, que passa a ser 6,00 euros/hora (amb una mitjana de 6.55 euros/hora).

El curs 2018-2019, el 69% de les pràctiques (curriculars i extracurriculars) van ser remunerades amb una remuneració mitjana de 6,57 € l'hora. Si ens fixem en les pràctiques extracurriculars que els nostres estudiants van realitzar durant el curs 2018-2019, el 87% van ser remunerades, i les que no ho van ser es van realitzar, majoritàriament, en institucions de caràcter públic.

Cal ressaltar també que, tot i que la majoria d'estades en pràctiques dels estudiants es realitzen en empreses i institucions col·laboradores, també es realitzen pràctiques en serveis, unitats i departaments de la UPF. Precisament les pràctiques que els estudiants han fet a la UPF han estat objecte de revisió per part de la Inspecció de Treball durant el curs acadèmic 2018-2019. Aquesta va presentar les seves conclusions i una proposta de regularització a principis de juliol del 2019 que la Universitat va acceptar voluntàriament i va fer efectiva a finals del mateix mes.

Aquest curs, el col·lectiu **Alumni** ha assolit els prop de 16.400 membres, el que suposa que un 40% de tots els graduats de la història de la UPF (a l'entorn de 42.000 graduats en el període 1994-2019) forma part d'aquest col·lectiu. Durant aquest curs, s'ha continuat treballant per reorientar la relació amb aquest col·lectiu, basada eminentment en la construcció d'un sentiment de pertinença del graduats (*engagement*) (ja siguin de grau, màster o doctorat) perquè mantinguin una relació més empàtica, emocional i duradora amb la UPF. El trasllat del Servei d'Alumni al campus de la Ciutadella forma part d'aquesta

estratègia global d'iniciar-hi el contacte quan encara són estudiants. Així mateix, s'ha continuat apostant per reforçar i adequar l'oferta de serveis a les necessitats d'estudiants i graduats (desenvolupament personal i professional).

Finalment, la Universitat continua treballant per **garantir l'accés i igualtat d'oportunitats** a través de programes propis, endegats gràcies a aportacions de tota la comunitat, i de programes d'altres entitats. Pel que fa als programes propis, destaquen els Ajuts a l'estudi de la comunitat UPF (13 concedits) i els Ajuts propis per a màsters universitaris (38). Pel que fa als ajuts d'empreses i fundacions, destaquen els Ajuts a la mobilitat del grau A4U (51) i les beques de postgrau (13) de l'Obra Social 'La Caixa'; les Beques salari per a nous estudiants de grau (7), les Beques Iberoamèrica de grau i de postgrau (15), les Beques per al grau en Bioinformàtica (9), les Beques UPF World per a la mobilitat internacional (102) i les Beques UCLA-UPF Summer School (5) amb el suport del Santander; els Ajuts per a Màsters d'excel·lència (7) de la Fundació Catalunya-La pedrera; i les Beques Talent Escola d'Enginyeria (10) promogudes conjuntament per Everis, la Fundació Caixa d'Enginyers i Cellnex.

FINANÇAMENT I GOVERNANÇA

En l'àmbit de l'economia i el territori, el pressupost del 2018 s'ha liquidat sense dèficit i per al 2019 hi ha una previsió d'ingressos i despeses de 150,5 milions d'euros. Malgrat el creixement pressupostari, la UPF continua havent de fer grans esforços de contenció, tant en les inversions com en les despeses de personal.

Pel que fa als campus, aquest curs s'ha posat en marxa la iniciativa **Ciutadella del Coneixement**, un projecte estratègic per al futur de la Universitat i que, liderat per l'Ajuntament de Barcelona i amb el màxim suport institucional, preveu convertir aquesta àrea de la ciutat al voltant del Parc de la Ciutadella en un dels pols de coneixement científic més potents del sud d'Europa. El protocol institucional per impulsar conjuntament aquest nou espai de recerca es va signar el 12 d'abril, amb la participació de l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, i la consellera d'Empresa i Coneixement, Mª Àngels Chacon.

Per la seva banda, la UPF vol contribuir-hi amb la construcció de noves infraestructures de recerca que afectaran els terrenys de l'antic Mercat del Peix, propietat del consistori i de la Universitat, (amb una edificabilitat de més de 43.500m²) i que acolliran diferents centres i grups de recerca vinculats al BIST, un nou edifici per a l'IBE (CSIC-UPF), i un edifici de la Universitat dedicat, principalment, a la recerca a l'entorn del benestar planetari⁶.

El **campus del Poblenou** ha celebrat el seu desè aniversari i han començat les obres i la renovació tecnològica de l'àrea Tallers per transformar aquest espai en un entorn més obert i dinàmic, que incentivi el treball en grup. La nova Àrea Tallers esdevé un espai educatiu i de generació de coneixement, que cobreix necessitats docents tecnològiques i que s'emmarca plenament en el projecte EdVolució⁷. Les fases 1 i 2 d'aquest projecte van finalitzar al setembre del 2019 i s'espera finalitzar la fase 3 durant el 2020. Al **campus del Mar**, el CEXS també ha celebrat el seu 20è aniversari recordant alguns dels èxits assolits en aquest temps com l'acreditació d'Unitat d'Excel·lència María de Maeztu per part del Ministeri d'Economia i Competitivitat.

---

⁶ Per a més informació sobre el projecte Benestar Planetari, consulteu l'eix Entorn i Projecció

⁷ Per a més informació sobre el projecte EdVolució, consulteu l'eix Docència

Pel que fa al **patrocini i mecenatge**, durant l'any 2018 s'han gestionat 47 convenis de col·laboració que recullen aportacions corporatives provinents d'empreses privades i/o d'institucions sense ànim de lucre i 19 contractes de donació. Destaca també la creació de la càtedra Ideograma-UPF de Comunicació Política i Democràcia, per al foment de la docència, la investigació i la difusió de coneixements en l'àmbit de la comunicació pública (incloent la comunicació política i la institucional) que s'incorpora a les cinc càtedres d'empresa vigents. Pel que fa als serveis a la **docència, la recerca i la gestió** que ofereix la Universitat, es continua apostant per la plena migració al núvol des de servidors i infraestructures fins a totes les aplicacions (correu, matrícula, nòmina...).

Aquest curs s'ha consolidat **MyApps**, una plataforma que permet accedir als estudiants, des de qualsevol dispositiu i lloc i en tot moment, a les aplicacions que necessiten per als seus estudis. Així mateix, els canvis en la normativa europea i estatal i la voluntat d'aprofundir en la transformació digital de la UPF, han propiciat el desplegament d'una nova **plataforma d'administració electrònica (PAE)**, en funcionament des de maig 2019 i que, entre d'altres, permet el registre electrònic de documentació, la gestió dels expedients (tramitació), i l'arxiu electrònic, a més d'una sèrie de funcionalitats vinculades: signatura electrònica, porta signatures, còpia autèntica, gestió d'evidències, notificació electrònica, etc.

Pel que fa a la **governança**, al febrer del 2019, Montserrat Vendrell va assumir la presidència del **Consell Social** en substitució de Núria Basi, que va estar més de deu anys al capdavant d'aquest òrgan de govern.

Pel que fa a l'activitat del Claustre, el maig del 2019, a proposta de la Comissió de Debats del Claustre, es va organitzar una **Jornada sobre la perspectiva de gènere a la docència**. D'altra banda, el 24 d'octubre del 2019, atenent la petició d'un grup de claustrals i a proposta del rector, es va celebrar un Claustre extraordinari amb un punt únic: "El debat sobre la resposta institucional de la Universitat com a conseqüència de la sentència del judici pels fets de l'1 d'octubre del 2017".

Finalment, amb l'objectiu de fomentar la **transparència, la informació pública i el bon govern**, la Universitat ha constituït el Consell Assessor de la Transparència (CAT) que, a més d'assessorar els òrgans de govern de la UPF en aquesta matèria, també avaluarà les accions fetes i vetllarà per l'elaboració de recomanacions i directrius, l'adopció de bones pràctiques i la modificació de

normatives en aquesta matèria. Aquest curs també s'ha renovat el Portal de la Transparència (amb sis grans apartats: Universitat, Persones, Docència, Recerca, Economia i finances, i Contractació pública i convenis) per facilitar-ne la consulta.

INTERNACIONALITZACIÓ

En l'àmbit de la internacionalització, convé destacar que el **projecte EUTOPIA**, el consorci amb què la UPF (juntament amb universitats de Göteborg, Ljubljana, Paris-Seine, Vrije Brussel i Warwick) optava a la convocatòria d'Universitats Europees, ha estat un dels 17 seleccionats com a pilot per tal d'avançar vers la idea d'un campus europeu. Aquesta iniciativa sintetitza la vocació internacional i d'avantguarda de la UPF i recull l'aposta per la mobilitat i els projectes de cooperació transformadors que, alineats amb l'estratègia de la UPF, la transcendeixen i reforcen en una nova dimensió europea.

L'impuls d'EUTOPIA s'ha fet en paral·lel amb un procés de reflexió i de **planificació estratègica** que té com a objectiu definir de manera distintiva la internacionalització de la UPF situant-la de manera competitiva i eficaç en el context espanyol i internacional, i amb l'objectiu de consolidar i millorar la posició assolida a l'avantguarda del sistema universitari català. El procés per a la redacció del que serà el primer pla estratègic d'internacionalització de la UPF s'ha desplegat al llarg dels darrers mesos en col·laboració estreta amb la Comissió de Relacions Internacionals, remodelada i ampliada per aquesta tasca, i amb l'acompanyament d'una consultora externa especialitzada. El procés va començar amb una conferència-debat oberta a tota la comunitat universitària, a càrrec de l'antic Vicerector de Relacions Internacionals de l'Institut de Sciences Politiques de París, el Sr. Francis Verillaud, que també va liderar les sessions de treball inicials de la Comissió. En aquest sentit, les discussions van girar entorn a les línies mestres del pla: la internacionalització a casa, el model educatiu i d'aprenentatge, el posicionament institucional i les qüestions transversals de gestió, comunicació i projecció. El pla s'adreça a tots els col·lectius de la universitat (professors, investigadors, personal administratiu i estudiants) i parteix d'una visió posada al dia de la internacionalització com un dels elements centrals en les institucions d'educació superior i de recerca pròpies del món globalitzat del segle XXI.

Si EUTOPIA és un projecte pilot i experimental, la presència de més llarg recorregut a la Young European Research Universities Network (YERUN) i al Europaeum i, més recentment, a l'Alliance of European Universities in Economics and Social Sciences (ALEUESS), posiciona la UPF de manera privilegiada entre les millors universitats europees.

També en clau de posicionament europeu, durant el curs 2018-2019, la UPF ha continuant promovent activament la presentació de propostes a **convocatòries de programes de mobilitat i cooperació educativa** en el marc de programes internacionals. Enguany s'ha acompanyat la presentació de 24 propostes al programa ERASMUS+, amb iniciatives procedents de tots els departaments i una taxa d'èxit del 100% en els projectes Jean Monnet i renovació dels màsters Erasmus Mundus en què participa la UPF.

Més enllà d'Europa, específicament en la reorientació de les relacions de la UPF amb **Àsia**, s'ha fet enguany una missió acadèmica a Xina, promovent nous convenis amb la universitat de Pequín, Beijing Foreign Studies i Fudan a Xangai, així com explorant una col·laboració de caràcter governamental per a la captació de talent pel doctorat amb el China Scholarship Council. També com a membre de l'Aliança 4 Universitats, es van visitar universitats seleccionades a Tailàndia (Chulalongkorn, Mahidol i Thammasat) i Vietnam (Nacional de Vietnam i Tecnològica de Hanoi).

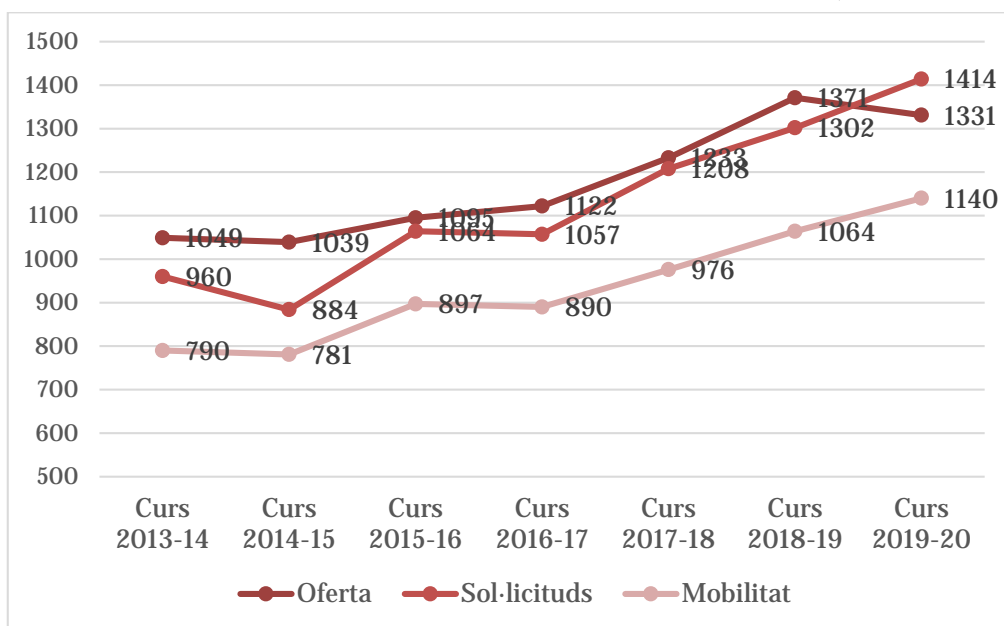
Com a únic espai de trobada acadèmica entre estudiants UPF i internacionals, la **Barcelona International Summer School (BISS)** fa possible una veritable experiència d'immersió per als estrangers i d'internacionalització a casa per als locals. En efecte, a l'estiu del 2019, en la seva segona edició, la Barcelona International Summer School (BISS) es consolida com un programa internacional de qualitat i de quart trimestre. Enguany, s'amplia el catàleg i s'ofereixen 27 assignatures. Amb un model modular, el programa BISS permet als estudiants de la UPF avançar en els seus estudis durant l'estiu i fer-ho en un ambient internacional, amb professors de la UPF, en grups de classe reduïts i amb enfocaments nous a les disciplines dels seus estudis, gràcies a la diversa procedència, geogràfica i cultural, d'estudiants de tot el món. Al 2019, l'objectiu ha estat diversificar la procedència dels estudiants, amb uns resultats de 273 estudiants, 190 internacionals i 83 UPF. Els estudiants internacionals procedien de 49 universitats i de 23 països diferents (l'any anterior provenien de 15 països), i amb estudiants de l'Argentina, Corea o Filipines, que venen per primera vegada. Els bons resultats de matrícula i la captació de més estudiants internacionals confirma que el BISS és programa de referència a l'estiu a la UPF.

Amb aquestes actuacions de creació de xarxa internacional, la UPF millora els indicadors d'internacionalització i mobilitat. Així, la mobilitat de graduats se situa en el 42% pel curs 2017-2018 (un percentatge que dobla l'objectiu del 20% fixat per la Unió Europea per al 2020) i la Universitat continua apostant per la

diversificació de la **mobilitat entrant i sortint** d'estudiants, tant geogràfica com de modalitats d'estudis, pràctiques, estiu i mobilitat en aprenentatge-servei.

Destacar la tercera edició del programa Mobilitat en Aprenentatge Servei (**MApS**), que fusiona dues de les principals línies de treball de la Universitat, la internacionalització i la responsabilitat social. Gràcies a la col·laboració amb AIESEC, l'oferta s'ha ampliat a països com Indonèsia, Kènia, Txad. Així mateix, es recupera el programa d'estiu "**Global Cities**", organitzat conjuntament amb la Universitat de Califòrnia - Los Angeles. En aquesta edició, van participar 5 estudiants de la UPF (3 de la Facultat d'Economia i Empresa, 1 de Comunicació i 1 d'Humanitats) i 2 estudiants de UCLA. Els estudiants UPF es van poder beneficiar d'uns ajuts creats ad hoc des del Vicerectorat de Projectes per a la Internacionalització.

Gràfic 3: Evolució de la mobilitat dels estudiants UPF (2013-2020)

La **mobilitat sortint** ha anat acompanyada d'una política de beques per a garantir la inclusió i la igualtat d'oportunitats. En el cas d'Europa, la bona gestió dels ajuts Erasmus+ atorgats a la UPF ha permès que tots els estudiants hagin marxat becats a estudiar a Europa. En el cas de la mobilitat extracomunitària, ho han aconseguit un 41% gràcies als diferents programes de beques de la UPF (50 beques Aurora Bertrana, 25 beques Passaport al Món, 16 beques MApS, 14 beques Santander Iberoamèrica i 13 beques Erasmus+ Internacional). En total, això suposa que un 83% dels estudiants sortints ha disposat d'algun tipus d'ajut durant la seva mobilitat.

Al curs 2018-2019 i amb efectes per a la mobilitat sortint del curs 2019-2020, s'ha revisat i ampliat el programa propi d'ajuts. El nou "**UPF World**" sorgeix de la fusió de les beques Aurora Bertrana i Passaport al Món, amb la voluntat d'aconseguir una gestió més eficaç i una redistribució dels recursos més equitativa per al conjunt d'estudiants. En la seva primera edició, el programa, dotat amb 130.000€, ha permès adjudicar 102 beques per mobilitats arreu del món. Hi ha el compromís d'incrementar el pressupost al llarg dels propers anys per afavorir l'accés a la mobilitat de tots els estudiants, independentment dels seus mitjans.

Pel que fa a la **mobilitat entrant**, d'aquest curs convé destacar el creixement de Barcelona International Summer School (BISS) i la mobilitat entrant de la dimensió internacional del programa Erasmus+ (amb 24 estudiants internacionals). Aquests programes tenen la particularitat d'atraure estudiants de procedències geogràfiques diverses (fins a 49 nacionalitats) i contribuir així a la internacionalització al campus. Així mateix, el Programa d'Estudis per a Estrangers (PEE), clau de volta de les relacions de la UPF amb les universitats nord-americanes, fa possible els intercanvis en benefici dels estudiants UPF i alhora suposa una important i creixent font d'ingressos per a la Universitat (el 2018 va facturar més de 2,2 milions d'euros), resultat de la fidelització de noves institucions sòcies, tant universitats com agències, i de la signatura de nous convenis. En total, 1.293 estudiants han participat en aquest programa aquest any, dels quals 933 ho han fet en cursos propis i 360 en programes a mida.

Finalment, convé destacar que, més enllà del col·lectiu d'estudiants, els esforços per estendre la internacionalització arriben també a altres col·lectius de la comunitat universitària. Així, el **personal** de la Universitat, tant PAS (10) com PDI (11) ha pogut aprofitar les oportunitats que ofereix Erasmus+ per a la mobilitat dins d'Europa per al seu desenvolupament professional i la innovació docent i organitzativa. També en el marc del programa Erasmus+, s'han consolidat les oportunitats de mobilitat en països de fora de la Unió Europea, tant en nombre com en diversitat de destinacions. Així, s'han atorgat ajuts a 44 docents de mobilitat entrant i sortint amb universitats de la regió Àsia-Pacífic (Austràlia, Índia, Indonèsia, Malàisia, Xina), regió del Mediterrani (Israel i Tunísia), Estats Units, Iran, Rússia, Sèrbia i Sud-àfrica; fet que permet aprofundir les relacions de col·laboració institucional de la UPF amb aquests països en l'àmbit de la docència i de la gestió.

Totes aquestes accions, i els seus resultats, remetent a l'estratègia de ressituat la internacionalització com a eix vertebrador de l'actual acció de govern.

COMPROMÍS SOCIAL I IGUALTAT

En l'àmbit del compromís social i la igualtat, la Universitat continua treballant per a la seva promoció transversal en totes les dimensions i activitats de la UPF.

Alhora, els **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de Nacions Unides** són cada cop més presents en la docència, la recerca i la gestió, com acrediten els excel·lents resultats aconseguits per la UPF en el nou rànquing d'ODS elaborat per Times Higher Education (2019) i que situen la UPF com la 29a. universitat del món amb millor impacte en relació amb els ODS. Així mateix, en les classificacions sectorials, destaquen els resultats de la UPF en els ODS vinculats a la promoció de la igualtat de gènere (8a. del món); la reducció de les desigualtats (16a. del món), i l'educació de qualitat (35a. del món).

En l'àmbit de la **igualtat de gènere**, aquest curs s'ha iniciat amb el segon Pla d'Igualtat Isabel de Villena (2018-2022), que aprofundeix en el desenvolupament de polítiques d'igualtat a la Universitat i compta amb cinc eixos principals d'actuació: (i) promoció d'una cultura de la igualtat; (ii) una docència, recerca i transferència de coneixement sensibles al gènere; (iii) igualtat d'oportunitats en l'accés al treball i a la promoció professional; (iv) participació i representació paritàries, i (v) la UPF, una institució lliure de discriminacions i violències. S'ha creat el grup de seguiment institucional de la implementació del Pla d'Igualtat i en aquests moments s'està realitzant l'informe de seguiment del primer any d'execució del Pla.

Entre d'altres, el desenvolupament d'aquest pla ha suposat també la revisió dels **espais segregats per sexe**. Així, aquest mes d'octubre ja es disposa de lavabos inclusius en tots els edificis dels tres campus i el campus del Mar ha estrenat un espai destinat a l'al·letament, una acció que s'implantarà a tots els campus de la Universitat al llarg del curs. També s'estan ampliant els lavabos habilitats per a ús de copa menstrual i, de moment, ja s'han senyalitzat els lavabos que tenen pica a dins.

Des d'un **punt de vista institucional**, destaca el conveni signat entre la Generalitat i totes les universitats catalanes per al trasllat d'expedient d'estudis universitaris de grau per a les dones **víctimes de violència de gènere** i els seus fills i filles, impulsat per la UPF. Aquest nou procediment facilitarà que les persones que passin per aquestes situacions i hagin de canviar de lloc de

residència puguin continuar els seus estudis en un entorn segur. Igualment, buscant una millor atenció a les persones del **col·lectiu LGBTI**, s'ha signat un conveni amb la Direcció General d'Igualtat de la Generalitat de Catalunya. Aquest conveni facilita la derivació dels membres de la comunitat universitària que formin part d'aquest col·lectiu i que necessitin algun tipus d'acompanyament. L'atenció coordinada des de les dues institucions permetrà una atenció especialitzada que millori el benestar de les persones ateses.

Pel que fa al **foment de la recerca**, s'ha creat la primera edició dels premis als millors treballs de fi de màster i a les millors tesis doctorals de recerca en gènere, dotats amb 1.000 i 1.500e euros respectivament. Alhora, es manté la convocatòria del premi al millor treball de fi de grau en gènere per als treballs presentats durant el curs 2018-2019. En l'**àmbit de la docència**, destaca la posada en marxa del primer mínor en Estudis de Gènere, la creació de noves assignatures de grau i de màster especialitzades en gènere. També s'han ampliat els recursos docents per al PDI sobre perspectiva de gènere i s'ha creat la Xarxa #AmbPerspectiva, integrada pel PDI que s'ofereix per acompanyar altres docents en la incorporació de la perspectiva de gènere en les seves assignatures. Aquest esforç ha estat reconegut amb la Menció M. Encarna Sanahuja YII a l'excel·lència en la inclusió de la perspectiva de gènere en la pràctica docent universitària.

També s'han creat dos nous **cursos d'extensió universitària**, amb reconeixement d'1 ECTS, en col·laboració entre facultats i la Unitat d'Igualtat, que se sumen al que ja existien sobre Afrofeminismes (Facultat d'Humanitats), Estudis LGBTI (Facultat de Traducció i Ciències del Llenguatge) i Economia Feminista (Facultat de Ciències Polítiques i Socials). D'altra banda, s'ha ampliat l'oferta de cursos en igualtat de gènere en el pla anual de formació del PAS.

Alhora, la **xarxa Viquidones UPF**, ha continuat treballant per reduir la bretxa de gènere en la Viquipèdia.

Finalment, i pel que fa a la **sensibilització**, s'han organitzat diverses activitats amb motiu de les tres principals diades commemoratives: el 25 de novembre, Dia Internacional per a l'Eradicació de la Violència contra les Dones; el 8 de març, Dia Internacional de les Dones; i el 17 de maig, Dia Internacional contra la LGBTIfòbia. Entre aquestes destaca la "Jornada sobre la incorporació de la perspectiva LGBTI a les universitats catalanes", organitzada conjuntament amb la Direcció General d'Igualtat, amb la finalitat de valorar l'acollida i l'impacte de

la Guia per a la incorporació de la diversitat sexual i de gènere a les universitats catalanes a partir de la Llei 11/2014.

En l'àmbit de la **solidaritat, cooperació i voluntariat**, destaca la creació de la Clínica Jurídica de la UPF, un projecte d'aprenentatge-servei en què equips formats per advocats, professors i estudiants col·laboren per assessorar i defensar *pro bono* casos reals de persones o de col·lectius vulnerables. D'altra banda, la sisena edició de la **Fira UPF Solidària** ha comptat amb la participació de 29 entitats socials vinculades a la Universitat i s'ha celebrat la tercera edició de les jornades interuniversitàries **Visions d'un Món Desigual**, enguany a l'entorn de la "Pau, justícia i institucions sòlides" (ODS 16) en col·laboració amb la UdG, la UdL i la URV. Així mateix, la resolució de **la convocatòria anual d'ajuts per a activitats solidàries** va premiar 9 dels 16 projectes presentats. D'aquests, cinc se situen a l'Àfrica, dos a l'Àsia i dos són d'àmbit local. Com en anys anteriors, la dotació de la convocatòria prové de les aportacions voluntàries de membres de la comunitat universitària a través de la matrícula (estudiants) o a través de la nòmina (PDI i PAS), a més de les aportacions del Consell Social i la mateixa universitat. Finalment, 16 estudiants han participat en la tercera edició del programa Mobilitat en Aprenentatge Servei (MAPS)⁸.

El II Pla d'Inclusió de les persones amb necessitats especials i en risc d'exclusió socioeconòmica a la UPF (2017-2021) aprovat el curs passat ha emmarcat les actuacions endegades aquest any en **l'àmbit de la inclusió**. Així, s'ha ofert suport a 197 estudiants (dels quals 11 eren internacionals). Entre les accions realitzades destaquen la revisió de les adaptacions necessàries per millorar l'accessibilitat dels diferents campus a la UPF; l'atenció i el seguiment personalitzat d'aquests estudiants; el préstec de materials tècnics de suport com ara equips FM; personal de suport per a la transcripció de jornades docents; l'adaptació de materials bibliogràfics, així com l'atenció al personal docent del Pla d'Acció Tutorial i als professors tutors en matèria de discapacitat designats per cada facultat. Pel que fa a les intervencions en matèria d'adaptacions, la participació a la convocatòria UNIDISCAT, a càrrec del Consell Interuniversitari de Catalunya, ha comportat un finançament de prop de 6.000 euros que, sumat al pressupost de la mateixa Universitat dedicat a aquestes iniciatives, ha permès, entre d'altres, l'adquisició de programes adaptatius, serveis de transcripció i d'acompanyament, així com diverses adaptacions per a estudiants amb discapacitat visual i física.

---

⁸ Per a més informació d'aquest programa, consulteu l'eix Internacionalització.

En l'àmbit de la **sostenibilitat i el medi ambient**, el 15 de maig, el rector Jaume Casals va fer pública una **Declaració institucional d'emergència climàtica**, que fa palès el compromís de la Universitat amb aquest problema d'abast global. La declaració es va fer en el marc del segon plenari de la iniciativa sobre el Benestar Planetari⁹, projecte que engloba totes les actuacions que la UPF ha posat en marxa per donar resposta a aquest fenomen global i de gran complexitat, tals com la **I Jornada en Benestar Planetari del Centre d'Estudis sobre Sostenibilitat**. Com a universitat pública, aquestes actuacions es concreten en la generació i la transferència d'un nou coneixement inter-, trans- i multidisciplinari que pugui guiar la implementació de polítiques sàvies i accions decidides.

En paral·lel, la UPF implementa **mesures i accions específiques orientades a pal·liar l'impacte de la petjada ecològica de la Universitat**. Així, aquest curs ha estat el primer en què, gràcies a un nou contracte a través del Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC), la UPF ha consumit un 100% d'electricitat procedent de fonts renovables. La Universitat també ha posat en marxa un Protocol de reducció de plàstic (del qual ja se'n va fer una prova pilot al Rectorat a principis del 2018) al campus del Poblenou. Això ha permès que a les reunions i als actes públics ja no s'utilitzin ampolles comercials d'un sol ús i es facin servir gerres reomplibles a les fonts d'aigua filtrada. També s'han substituït els gots de plàstic d'un sol ús per gots compostables. Dins d'aquesta mateixa acció també s'hi emmarca el projecte EcoTASSA, amb el qual s'han repartit 750 ampolles entre PAS, PDI i estudiants per tal que la comunitat universitària utilitzi ampolles reomplibles en lloc que siguin d'un sol ús. Finalment, entre les activitats de sensibilització, destaca la celebració de la Setmana de la Sostenibilitat, la 25a. edició del Festival Internacional de Cinema de Medi Ambient (FICMA) i la Setmana Europea de Prevenció de Residus.

En l'àmbit de la **promoció de la salut**, destaca la posada en marxa del programa MEUS (Model Estratègic d'Universitat Saludable) i que té com a finalitat implementar un model d'universitat saludable mitjançant la redacció d'una estratègia institucional i d'un pla d'acció, establint les activitats que s'han de fer per mantenir i, de ser possible, millorar l'estat de salut de la comunitat universitària. El passat 9 d'octubre, el Consell de Govern va aprovar l'estratègia institucional que preveu un sistema de gestió i 5 eixos i 15 línies estratègiques per aplicar la Política de Promoció de la Salut de la UPF.

---

⁹ Per a més informació d'aquesta iniciativa, consulteu el projecte Benestar Planetari, dins de l'eix Entorn i Projecció.

Finalment, entre les actuacions orientades a promoure la relació **Universitat-Societat** (a més de les recollides a l'apartat d'Entorn i Projecció), destaquen els programes UPF Sènior (que enguany ha matriculat 152 estudiants a un total de 93 assignatures) i les Aules d'Extensió Universitària, ambdós adreçats al col·lectiu de persones majors de 50 anys; les jornades de portes obertes i el programa La Facultat al Barri, al Campus del Mar o els cicles de Cafès Científics del CEXS, entre d'altres.

ANNEX. LLISTA DE TAULES I GRÀFICS

Gràfic 1. Evolució del finançament de la recerca a la UPF (2008-2018)

Gràfic 2. Finançament de la recerca (2018)

Gràfic 3: Evolució de la mobilitat dels estudiants UPF (2013-2020)

Taula 1. Oferta UPF i Grup UPF (curs 2018-2019)

Taula 2. Dimensions UPF (curs 2018-2019)

Taula 3. PDI i personal acadèmic en formació per categories i sexe (curs 2018-2019)

Taula 4. PAS per relació laboral i sexe (curs 2018-2019)

**Universitat
Pompeu Fabra**
Barcelona